

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

RÅDET

RÅDETS BESLUT

av den 22 juli 2003

om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik

(2003/578/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 128.2 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽³⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽⁴⁾,

med beaktande av Sysselsättningskommitténs yttrande, och

av följande skäl:

- (1) I artikel 2 i Fördraget om Europeiska unionen föreskrivs det att unionen skall ha som mål att främja ekonomiska och sociala framsteg och en hög sysselsättningsnivå. I artikel 125 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen föreskrivs det att medlemsstaterna och gemenskapen skall arbeta för att utveckla en samordnad sysselsättningsstrategi och särskilt för att främja en kvalificerad, utbildad och anpassningsbar arbetskraft och en arbetsmarknad som är mottaglig för ekonomiska förändringar.
- (2) Efter Europeiska rådets extra möte om sysselsättning i Luxemburg den 20–21 november 1997 antogs rådets resolution av den 15 december 1997 om riktlinjer för

sysselsättningen under år 1998 ⁽⁵⁾, vilken satte igång en öppen process präglad av ett starkt politiskt engagemang och bred acceptans hos alla berörda parter.

- (3) Europeiska rådet i Lissabon den 23–24 mars 2000 enades om ett nytt strategiskt mål för Europeiska unionen, nämligen att bli världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi, som kan säkerställa hållbar ekonomisk tillväxt med fler och bättre arbetstillfällen och en högre grad av social sammanhållning. Därför enades rådet om övergripande mål för sysselsättningen och sysselsättningsmål för kvinnor för 2010, vilka mål kompletterades vid Europeiska rådets möte i Stockholm den 23–24 mars 2001 med delmål som skall nås senast i januari 2005 och med ett nytt mål för 2010 som återspeglar den demografiska utmaningen när det gäller sysselsättningen bland äldre kvinnor och män.

- (4) Europeiska rådet antog vid sitt möte i Nice den 7–9 december 2000 den europeiska sociala agendan, i vilken det anges att en återgång till full sysselsättning kräver en ambitiös politik för att öka sysselsättningsintensiteten, minska de regionala klyftorna, minska ojämlikheter och förbättra arbetets kvalitet.

- (5) Europeiska rådet i Barcelona den 15–16 mars 2002 uppmanade till en förstärkning av den europeiska sysselsättningsstrategin genom en kraftfullare, förenklad och bättre styrd process med en tidsplan som anpassats till 2010 och som inbegriper Lissabonstrategins mål. Europeiska rådet i Barcelona krävde också att processerna för samordning av politiken skulle rationaliseras, så att tidsplanerna för antagandet av de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken och av sysselsättningsriktlinjerna samordnas.

⁽¹⁾ Förslag avgivet den 8.4.2003 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ Yttrandet avgivet den 3 juni 2003 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽³⁾ Yttrandet avgivet den 14 maj 2003 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽⁴⁾ Yttrandet avgivet den 3 juli 2003 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽⁵⁾ EGT C 30, 28.1.1998, s. 1.

- (6) Vid Europeiska rådets möte i Bryssel den 20–21 mars 2003 bekräftades det att sysselsättningsstrategin är det viktigaste redskapet när det gäller att förverkliga Lissabonstrategins mål för sysselsättning och arbetsmarknad, och att denna sysselsättningsstrategi och de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken, som utgör det övergripande samordningsredskapet för den ekonomiska politiken i gemenskapen, bör fungera enligt samma principer. Europeiska rådet begärde också att riktlinjernas antal skall begränsas, att de skall vara resultatorienterade så att medlemsstaterna kan bestämma den lämpligaste kombinationen av åtgärder och att de skall underbyggas med lämpliga mål. År 2003 är en särskilt lämplig tidpunkt för att använda de strömlinjeformade nyckelinstrumenten för samordning av politiken – de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken, riktlinjerna för sysselsättningen och strategin för den inre marknaden – samt att fastställa ett nytt treårsperspektiv för dessa.
- (7) Sysselsättningsstrategin har utvärderats ingående, bland annat genom en noggrann halvtidsutvärdering 2000 och en omfattande utvärdering 2002 av erfarenheterna under de fem första åren. Utvärderingen visade att det behövs kontinuitet i strategin för att de kvarvarande strukturella bristerna skall avhjälpas och att man måste ta itu med de nya utmaningar som den utvidgade Europeiska unionen står inför.
- (8) Ett framgångsrikt genomförande av dagordningen från Lissabon innebär att medlemsstaternas sysselsättningspolitik på ett balanserat sätt måste främja tre mål som kompletterar och ömsesidigt stödjer varandra, nämligen full sysselsättning, kvalitet och produktivitet i arbetet samt social sammanhållning och integration. För att dessa mål skall kunna uppnås krävs det att ytterligare strukturreformer inriktas på tio sammankopplade prioriteringsområden och särskild uppmärksamhet bör ägnas åt enhetlig styrning av processen. Reformen av politiken innebär att man måste integrera ett jämställdhetsperspektiv vid genomförandet av alla åtgärder.
- (9) Den 6 december 2001 antog rådet ett antal indikatorer för mätning av tio dimensioner av satsningar på kvalitet i arbetet, och begärde att dessa indikatorer skulle användas vid övervakningen av de europeiska sysselsättningsriktlinjerna och rekommendationerna.
- (10) Den aktiva och förebyggande politiken bör vara effektiv och bidra till att målen full sysselsättning och social integration uppnås genom att man ser till att arbetslösa och personer utanför arbetskraften har möjlighet att konkurrera och integreras på arbetsmarknaden. Den politiken bör stödjas genom moderna arbetsmarknadsinstitutioner.
- (11) Medlemsstaterna bör uppmuntra skapandet av fler och bättre arbetstillfällen genom att främja entreprenörskap och innovation i ett gynnsamt företagsklimat. Medlemsstaterna har åtagit sig att genomföra Europeiska stadgan för småföretag och arbetar för närvarande med jämförande studier av företagspolitiken.
- (12) Genom att skapa rätt balans mellan flexibilitet och trygghet kan man stödja företagens konkurrenskraft, förbättra kvaliteten och öka produktiviteten i arbetet och göra det enklare för företag och arbetstagare att anpassa sig till ekonomiska förändringar. I detta sammanhang begärde Europeiska råden i Barcelona och Bryssel särskilt en översyn av arbetsmarknadslagstiftningen med hänsynstagande till den roll som arbetsmarknadens parter har. Hälso- och säkerhetsstandardernas nivåer i arbetet bör höjas i enlighet med gemenskapens nya strategi för 2002–2006. Särskild vikt bör läggas vid sektorer där riskerna för olycksfall i arbetet är särskilt höga. En väsentlig del i balansen mellan flexibilitet och trygghet är att arbetstagarna har möjligheter att delta i utbildning och samtliga arbetstagares deltagande bör stödjas, med hänsyn till avkastningen av investeringar för såväl arbetstagare och arbetsgivare som för hela samhället. Ekonomiska omstruktureringar innebär en utmaning för sysselsättningen både i de nuvarande och i framtida medlemsstater och kräver en aktiv ledning där alla relevanta aktörer ingår, även arbetsmarknadens parter.
- (13) Vid Europeiska rådets möte i Barcelona välkomnades kommissionens handlingsplan för kompetens och rörlighet, och i rådets resolution av den 3 juni 2002 om kompetens och rörlighet uppmanas kommissionen, medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter vidare att vidta nödvändiga åtgärder. Större yrkesmässig och geografisk rörlighet samt bättre matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft kommer att bidra till att öka sysselsättningen och den sociala sammanhållningen, med beaktande av arbetsmarknadsaspekterna på invandringen.
- (14) Det är av avgörande betydelse att man genomför enhetliga och övergripande strategier för livslångt lärande för att kunna uppnå full sysselsättning, bättre kvalitet och produktivitet i arbetet samt större social sammanhållning. Vid Europeiska rådets möte i Barcelona välkomnade man kommissionens meddelande "Att förverkliga det europeiska området för livslångt lärande", där de viktigaste byggstenarna i strategierna för livslångt lärande beskrivs, nämligen att arbeta i partnerskap, att ha insikt i behovet av lärande, att se till att det finns tillräckliga resurser, att underlätta tillträde till möjligheter till lärande, att skapa en lärandekultur och att sträva efter högsta kvalitet. Den pågående process med konkreta framtidsmål för utbildningssystemen som lanserades av

Europeiska rådet i Lissabon spelar en viktig roll med tanke på utvecklingen av humankapitalet och synergieffekter med sysselsättningsstrategin bör utnyttjas fullt ut. Den 5–6 maj 2003 antog rådet ett antal referensvärden för genomsnittliga resultat i Europa när det gäller utbildning, av vilka flera är av särskild vikt i samband med sysselsättningspolitiken. Europeiska rådet i Lissabon uppmånade till väsentliga öknings av investeringarna per capita i mänskliga resurser. Detta kräver dels tillräckliga incitament för arbetsgivare och enskilda individer, dels att offentliga medel styrs till effektivare investeringar i mänskliga resurser inom allt slags lärande.

(15) För att möta den demografiska utmaningen, gynna den ekonomiska tillväxten, främja full sysselsättning och stödja de sociala trygghetssystemens stabilitet behövs det ett tillräckligt utbud av arbetskraft. I kommissionens och rådets gemensamma rapport "Öka andelen arbetstagare och främja ett aktivt åldrande", som antogs av rådet den 7 mars 2002, konstateras det att detta kräver att man utvecklar omfattande nationella strategier som tar hänsyn till livscykel. Syftet med åtgärderna bör vara att tillvara sysselsättningspotentialen inom samtliga personkategorier. Europeiska rådet i Barcelona enades om att Europeiska unionen skulle sträva efter att senast 2010 successivt höja den faktiska genomsnittliga utträdesåldern, dvs. då folk slutar arbeta, med cirka fem år. År 2001 uppskattades utträdesåldern vara 59,9 år.

(16) Könsskillnaderna på arbetsmarknaden bör successivt undanröjas om Europeiska unionen skall kunna skapa full sysselsättning, höja kvaliteten i arbetet och främja social integration och sammanhållning. Detta innebär att man både måste integrera ett jämställdhetsperspektiv och vidta särskilda politikåtgärder för att skapa förutsättning för kvinnor och män att komma in på arbetsmarknaden, antingen för första gången eller efter ett avbrott, och att stanna kvar på arbetsmarknaden. Europeiska rådet i Barcelona enades om att medlemsstaterna senast 2010 bör erbjuda barnomsorg för minst 90 % av barnen mellan tre år och den obligatoriska skolåldern och för minst 33 % av barnen under tre år. De faktorer som ligger bakom skillnaderna mellan könen vad gäller arbetslöshet och löner bör angripas så att målen att minska klyftor av detta slag uppnås, utan att principen om löneskillnader med hänsyn till produktivitet och arbetsmarknadssituation ifrågasätts.

(17) Genom att integrera mindre gynnade personer på arbetsmarknaden skapas ökad social integration, högre sysselsättning och mer hållbara sociala skyddssystem. De

åtgärder som vidtas måste undanröja diskriminering, vara skräddarsydda efter individuella behov och skapa lämpliga arbetstillfällen genom att ge arbetsgivarna rekryteringsincitament. Genom rådets beslut 2001/903/EG⁽¹⁾ av den 3 december 2001 utsågs år 2003 till Europeiska handikappåret. Tillträde till arbetsmarknaden är en av de största prioriteringarna när det gäller funktionshindrade personer – en grupp som beräknas utgöra cirka 37 miljoner personer i Europeiska unionen, av vilka många både kan och skulle vilja arbeta.

(18) För att förbättra utsikterna för full sysselsättning och social sammanhållning bör balansen mellan inkomster vid förvärvsarbete och inkomster vid arbetslöshet eller perioder utanför arbetskraften vara sådan att den uppmuntrar människor att komma in på arbetsmarknaden, antingen för första gången eller efter ett avbrott, och att stanna kvar på arbetsmarknaden, och att den främjar skapandet av arbetstillfällen.

(19) Med odeklarerat arbete avses "varje betald verksamhet som till sin art inte är lagstridig men som inte anmälts till myndigheterna". Enligt en uppskattning i vissa studier utgör den informella ekonomin i genomsnitt mellan 7 % och 16 % av Europeiska unionens BNP. Odeklarerat arbete bör omvandlas till reguljärt arbete för att förbättra det allmänna företagsklimatet, kvaliteten i arbetet för de berörda personerna, den sociala sammanhållningen samt de offentliga finansernas och de sociala skyddssystemens hållbarhet. Ökad kunskap om hur utbrett det odeklarerade arbetet är i medlemsstaterna bör främjas.

(20) Skillnaderna när det gäller sysselsättning och arbetslöshet mellan olika regioner inom Europeiska unionen är fortsättningsvis stora och kommer att öka efter utvidgningen. De bör åtgärdas genom en bred strategi som inbegriper aktörer på alla nivåer för att stödja ekonomisk och social sammanhållning, genom användning av gemenskapens strukturfonder.

(21) Utvärderingen av de fem första åren av sysselsättningsstrategin visade att bättre styrelseformer är en förutsättning för att strategin skall vara effektiv i framtiden. För att man framgångsrikt skall kunna genomföra sysselsättningsåtgärderna krävs det partnerskap på alla nivåer, medverkan av ett antal verkställande tjänster och tillräckliga ekonomiska resurser som stöder genomförandet av sysselsättningsriktlinjerna. Det är medlemsstaterna som har ansvar för det faktiska genomförandet av sysselsättningsriktlinjerna och i detta ansvar ingår att säkerställa ett balanserat genomförande på regional och lokal nivå.

⁽¹⁾ EGT L 335, 19.12.2001, s. 15.

- (22) Ett effektivt genomförande av sysselsättningsriktlinjerna kräver också att arbetsmarknadens parter aktivt deltar i alla stadier, från planeringen av åtgärderna till förverkligandet av dem. Vid toppmötet om sociala frågor den 13 december 2001 konstaterade arbetsmarknadens parter att samordningen av trepartssamråden måste utvecklas och förbättras. Det beslutades också att ett socialt trepartstoppmöte för tillväxt och sysselsättning skulle anordnas varje år före Europeiska rådets vårmöte.
- (23) Förutom sysselsättningsriktlinjerna bör medlemsstaterna fullt ut genomföra de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken och se till att åtgärderna är helt förenliga med upprätthållandet av sunda offentliga finanser och makroekonomisk stabilitet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Enda artikel

De bifogade riktlinjerna för medlemsstaternas sysselsättningspolitik (sysselsättningsriktlinjerna) antas härmed. Medlemsstaterna skall beakta dem i sin sysselsättningspolitik.

Utfärdat i Bryssel den 22 juli 2003.

På rådets vägnar

G. ALEMANNO

Ordförande

BILAGA

SYSSELSÄTTNINGSRIKTLINJERNA

En europeisk strategi för full sysselsättning och bättre arbetstillfällen för alla

Medlemsstaterna skall genomföra sin sysselsättningspolitik så att syftena och de prioriterade insatsområdena förverkligas och sträva efter att uppnå de mål som anges i det följande. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt goda styrelseformer i samband med sysselsättningspolitiken.

Förutom dessa sysselsättningsriktlinjer och de tillhörande rekommendationerna för sysselsättningen bör medlemsstaterna helt och fullt genomföra de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken och se till att de två redskapen fungerar enligt samma principer.

I enlighet med Lissabonagendan skall medlemsstaterna i sin sysselsättningspolitik främja de tre övergripande och samordnade målen full sysselsättning, kvalitet och produktivitet i arbetet samt social sammanhållning och integration.

Dessa mål bör eftersträvas på ett balanserat sätt eftersom de är lika viktiga när det gäller att uppnå unionens målsättningar. De bör eftersträvas genom att engagera alla relevanta aktörer. Eventuella synergieffekter bör utnyttjas fullt ut med utgångspunkt i den positiva samverkan mellan de tre målen. Lika möjligheter och jämställdhet mellan könen är av yttersta vikt för att göra framsteg när det gäller förverkligandet av de tre målen.

Ett sådant tillvägagångssätt skulle även bidra till att minska arbetslösheten och inaktiviteten.

Full sysselsättning

Medlemsstaterna skall sträva efter att skapa full sysselsättning genom att genomföra en heltäckande politisk strategi som innehåller åtgärder både för arbetsgivare och arbetstagare, och härigenom höja sysselsättningsgraden mot de mål som fastställts i Lissabon och Stockholm.

Sysselsättningspolitiken skall bidra till att man uppnår följande genomsnittliga mål i Europeiska unionen:

- Den totala sysselsättningsgraden skall vara 67 % 2005 och 70 % 2010.
- Sysselsättningsgraden för kvinnor skall vara 57 % 2005 och 60 % 2010.
- Sysselsättningsgraden för äldre arbetstagare (55–64) skall vara 50 % 2010.

Alla nationella mål bör överensstämma med de resultat som förväntas uppnås på EU-nivå och bör beakta särskilda nationella förhållanden.

Att förbättra kvaliteten och produktiviteten i arbetet

Bättre kvalitet i arbetet hör nära samman med övergången till en konkurrenskraftig och kunskapsbaserad ekonomi och är ett mål som alla berörda aktörer med förenade krafter bör sträva mot, främst genom social dialog. Frågan om kvalitet i arbete är mångfacetterad och gäller både vissa aspekter av själva arbetet och arbetsmarknaden som helhet. Kvalitet omfattar arbetets inneboende kvalitet, kompetenskrav, livslångt lärande och karriärutveckling, jämställdhet, hälsa och säkerhet i arbetet, flexibilitet och trygghet, integration och möjlighet att delta på arbetsmarknaden, arbetets organisation och balansen mellan arbetsliv och fritid, den sociala dialogen och arbetstagarrepresentation, mångfald och icke-diskriminering samt övergripande arbetsresultat.

En ökning av sysselsättningen måste gå hand i hand med en ökning av arbetskraftens totala produktivitet. Kvalitet i arbetet kan bidra till att höja arbetskraftens produktivitet och synergieffekterna mellan dessa bör utnyttjas maximalt. Detta är en särskild utmaning för den sociala dialogen.

Att stärka den sociala sammanhållningen och integrationen

Sysselsättning är ett avgörande sätt att skapa social integration. I samverkan med den öppna samordningsmetoden på området för social integration bör sysselsättningspolitiken underlätta förvärsarbete genom att gynna tillträdet till kvalitativ sysselsättning för alla arbetsföra kvinnor och män, motverka diskriminering på arbetsmarknaden och förebygga att människor utestängs från arbetslivet.

Den ekonomiska och sociala sammanhållningen bör främjas genom att man utjämnar de regionala skillnaderna när det gäller sysselsättning och arbetslöshet, försöker lösa sysselsättningsproblemen i mindre gynnade områden i Europeiska unionen och vidtar åtgärder som på ett positivt sätt stöder en ekonomisk och social omstrukturering.

SÄRSKILDA RIKTLINJER

När medlemsstaterna strävar efter att uppnå de tre övergripande målen skall de i sin politik beakta följande särskilda riktlinjer, som är prioriterade områden. De skall därvid integrera jämställdhetsperspektivet inom varje prioriterat område.

1. AKTIVA OCH FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER FÖR ARBETSLÖSA OCH PERSONER UTANFÖR ARBETSKRAFTEN

Medlemsstaterna skall ta fram och genomföra aktiva och förebyggande åtgärder för arbetslösa och personer utanför arbetskraften, vilka utformats för att förhindra att de hamnar i långtidsarbetslöshet och för att främja att de på ett hållbart sätt integreras i arbetslivet. Medlemsstaterna skall göra följande:

- a) Se till att man tidigt under arbetslösheten identifierar de arbetssökandes behov, ger dem råd och vägledning, stöder dem i sökandet efter arbete och utformar en individanpassad handlingsplan.
- b) På grundval av vad man kommit fram till enligt ovan erbjuda de arbetssökande effektiva och verkningsfulla metoder för att förbättra deras anställbarhet och deras utsikter till integration i arbetslivet och därvid ägna särskild uppmärksamhet åt de personer som har de största svårigheterna på arbetsmarknaden.

Medlemsstaterna skall se till att

- alla arbetslösa personer erbjuds en ny start när de, vad gäller ungdomar, börjar närma sig sex månaders, och, vad gäller vuxna, börjar närma sig tolv månaders arbetslöshet, i form av utbildning, omskolning, arbetspraktik, anställning eller andra åtgärder som främjar anställbarheten, när det är lämpligt kombinerat med fortlöpande stöd i sökandet efter arbete,
- 25 % av de långtidsarbetslösa senast 2010 deltar i en aktiv åtgärd bestående av utbildning, omskolning, arbetspraktik eller andra åtgärder som främjar anställbarheten med målet att nå genomsnittet för de tre medlemsstater som har nått de bästa resultaten.

- c) Modernisera och stärka institutionerna på arbetsmarknaden, särskilt arbetsförmedlingar.
- d) Se till att arbetsmarknadsprogrammets effektivitet utvärderas regelbundet och att de justeras i enlighet med detta.

2. SKAPANDE AV NYA ARBETSTILLFÄLLEN OCH FÖRETAGARANDA

Medlemsstaterna skall uppmuntra skapandet av fler och bättre arbetstillfällen genom att främja företagarganda, innovation, investeringsförmåga och ett gynnsamt affärsklimat för alla företag. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt att tillvarata möjligheterna att skapa arbetstillfällen inom nya företag, inom tjänstesektorn och inom sektorn för forskning och utveckling. De politiska initiativen skall, med stöd av en jämförande analys av framgångarna med företagspolitiken och av Europeiska stadgan för småföretag inriktas på att

- förenkla och minska de administrativa bördorna och regelverket vid etablering av företag och för små och medelstora företag och vid anställning av personal, underlätta kapitalanskaffningen för nystartade företag, nya och befintliga små och medelstora företag och företag med hög potential för tillväxt och skapande av arbetstillfällen (se även riktlinje 11 i de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken),
- främja allmän och yrkesinriktad utbildning i företagande och företagsledning och ge stöd, särskilt i form av yrkesinriktad utbildning, så att verksamhet som företagare blir en yrkesmöjlighet för alla.

3. HANTERA FÖRÄNDRINGAR SAMT FRÄMJA ANPASSBARHET OCH RÖRLIGHET PÅ ARBETSMARKNADEN

Medlemsstaterna skall underlätta arbetstagarnas och företagens förmåga att anpassa sig till förändringar, med beaktande av att både flexibilitet och trygghet behövs och med tonvikt på den nyckelroll arbetsmarknadens parter spelar i detta avseende.

Medlemsstaterna skall se över och när det är lämpligt reformera arbetsmarknadslagstiftningen genom att luckra upp överdrivet stränga bestämmelser i arbetsmarknadslagstiftningen som påverkar dynamiken på arbetsmarknaden och anställningen av grupper som har svårt att komma in på arbetsmarknaden, utveckla den sociala dialogen, främja företagens sociala ansvar och vidta andra lämpliga åtgärder för att främja följande:

- Olika slag av arbetsavtal och arbetsvillkor, bland annat i fråga om arbetstider, som gynnar karriären och skapar en bättre balans mellan arbete och privatliv samt mellan flexibilitet och trygghet.
- Arbetstagarnas, särskilt de lågutbildade arbetstagarnas, tillgång till yrkesinriktad utbildning.

- Bättre arbetsförhållanden, inklusive hälsa och säkerhet på arbetsplatsen. Syftet med politiken skall vara att uppnå särskilt följande mål: en väsentlig minskning av antalet olycksfall i arbetet och av yrkessjukdomarna.
- Utveckling och spridning av innovativa och stabila former av arbetsorganisation som stöder arbetskraftens produktivitet och kvaliteten i arbetet.
- Förutseende och positiv hantering av ekonomiska förändringar och omstrukturering.

Medlemsstaterna skall avhjälpa brist på arbetskraft och motverka flaskhalsar genom ett spektrum av åtgärder, till exempel genom att främja yrkesmässig rörlighet och avlägsna hinder för geografisk rörlighet, särskilt genom att genomföra handlingsplanen för kompetens och rörlighet, förbättra erkännandet av och informationen om kvalifikationer och färdigheter, möjligheterna att överföra sociala förmåner och pensionsrättigheter, tillhandahålla lämpliga incitament i skatte- och bidragssystemen och beakta arbetsmarknadsaspekterna av invandringen.

Informationen om arbetstillfällen och utbildningsmöjligheter i medlemsstaterna och på europeisk nivå bör främjas så att en effektiv matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft understöds. Detta innebär bland annat att arbetssökande inom hela EU senast 2005 bör kunna få information om alla lediga platser som anmäls till medlemsstaternas arbetsförmedlingar.

4. FRÄMJA UTVECKLING AV HUMANKAPITALET OCH DET LIVSLÅNGA LÄRANDET

Medlemsstaterna skall genomföra strategier för livslångt lärande och bland annat förbättra kvaliteten och effektiviteten i systemen för allmän och yrkesinriktad utbildning i syfte att ge alla de färdigheter som krävs av en modern arbetskraft i ett kunskapsbaserat samhälle för att möjliggöra arbetstagarnas karriärutveckling och minska den bristande överensstämmelsen mellan arbetskraftens färdigheter och arbetsmarknadens behov samt flaskhalsarna på arbetsmarknaden.

Syftet med politiken skall särskilt vara att i enlighet med nationella prioriteringar uppnå följande resultat senast 2010:

- Åtminstone 85 % av 22-åringarna i Europeiska unionen bör ha genomgått gymnasieutbildning.
- Den genomsnittliga nivån för deltagande i livslångt lärande i Europeiska unionen bör vara minst 12,5 % av den vuxna arbetsföra befolkningen (i åldersgruppen 25–64 år).

Syftet med politiken skall särskilt vara att få till stånd ökade investeringar i de mänskliga resurserna. Det är härvid viktigt att företagen satsar betydligt mer på yrkesinriktad vuxenutbildning i syfte att främja produktivitet, konkurrenskraft och ett aktivt åldrande. Effektiva investeringar i humankapital från arbetsgivares och enskilda personers sida skall underlättas.

5. ÖKA UTBUDET AV ARBETSKRAFT OCH FRÄMJA ETT AKTIVT ÅLD RAND E

Medlemsstaterna skall verka för ett tillräckligt utbud av arbetskraft och för tillräckliga sysselsättningsmöjligheter som stöd för den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen, med beaktande av arbetskraftens rörlighet enligt riktlinje 3. De skall bland annat göra följande:

- Öka arbetsmarknadsdeltagandet genom att tillvarata potentialen inom alla befolkningsgrupper, med hjälp av en allsidig strategi som särskilt går ut på att göra arbetstillfällena tillgängliga och attraktiva, göra det lönsamt att arbeta, höja kompetensnivåerna och tillhandahålla tillräckliga stödåtgärder.
- Främja aktivt åldrande, bland annat genom att främja arbetsförhållanden som gynnar förvärvsarbete – till exempel möjligheter att delta i fortbildning, beaktande av att hälsa och säkerhet på arbetsplatsen är särskilt viktiga faktorer och innovativa och flexibla former av arbetsorganisation – samt undanröja faktorer som uppmuntrar ett förtida utträde från arbetsmarknaden, bland annat genom att reformera förtidspensionssystemen och se till att det lönar sig för individen att förbli aktiv på arbetsmarknaden och uppmuntra arbetsgivarna att anställa äldre arbetskraft.

Syftet med politiken skall särskilt vara att senast 2010 ha höjt den faktiska genomsnittliga åldern i Europeiska unionen för utträde från arbetsmarknaden (uppskattningsvis 59,9 år under 2001) med fem år. I detta hänseende spelar arbetsmarknadens parter en viktig roll. Alla nationella mål bör överensstämma med det resultat som förväntas på EU-nivå och sättas med hänsyn till specifika nationella förhållanden.

- När så är befogat fullt ut beakta det arbetskraftstillskott invandringen genererar.

6. JÄMSTÄLLDHET

Medlemsstaterna skall, genom en integrerad strategi som kombinerar integreringen av ett jämställdhetsperspektiv och specifika politiska åtgärder, uppmuntra att kvinnor söker sig till arbetsmarknaden, senast 2010 ha uppnått väsentligt mindre skillnader mellan könen vad gäller sysselsättning, arbetslöshet och lön. Arbetsmarknadens parter har härvid en vital roll. Syftet med politiken skall särskilt vara att senast 2010 väsentligt ha minskat löneskillnaderna mellan könen i alla medlemsstater, i syfte att helt avskaffa dem, genom en mångsidig strategi för att ta itu med de faktorer som ligger bakom löneskillnaderna mellan könen, bland annat segregering inom sektorer och yrken, allmän och yrkesinriktad utbildning, yrkesklassificering och lönesystem, informationsverksamhet samt öppenhet och insyn.

Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt att förena arbete och privatliv, bland annat genom att erbjuda barnomsorg och vårdmöjligheter för andra anhöriga, åt att uppmuntra familjeliv i kombination med yrkesverksamhet och åt att underlätta återkomsten till arbetet efter en frånvaroperiod. Medlemsstaterna bör undanröja hinder för kvinnor att börja förvärvsarbete och ha som mål att det, med hänsyn till efterfrågan på barnomsorgsmöjligheter och i enlighet med nationella mönster, senast 2010 skall finnas barnomsorg för minst 90 % av barnen mellan tre år och den obligatoriska skolåldern och för minst 33 % av barnen under tre år.

7. FRÄMJA INTEGRERING AV MINDRE GYNNADE PERSONER PÅ ARBETSMARKNADEN OCH MOTVERKA DISKRIMINERING AV DEM

Medlemsstaterna skall främja integrering av personer som har särskilda svårigheter på arbetsmarknaden, till exempel personer som tidigt avbrutit sin utbildning, lågutbildade arbetstagare, funktionshindrade personer, invandrare och etniska minoriteter, genom att utveckla deras anställbarhet, förbättra möjligheterna till arbete och motverka alla former av diskriminering av dem.

Syftet med politiken skall vara att senast 2010 ha uppnått följande mål:

- Den genomsnittliga procentandelen unga i Europeiska unionen som lämnar skolan i förtid uppgår till högst 10 %.
- En i enlighet med eventuella nationella mål och definitioner betydande minskning i varje medlemsstat av arbetslösheten bland mindre gynnade personer.
- En i enlighet med eventuella nationella mål betydande minskning av skillnaden mellan andelen arbetslösa EU-medborgare och andelen arbetslösa bland övriga länders medborgare.

8. INCITAMENT SOM GÖR ARBETE TILL ETT ATTRAKTIVT ALTERNATIV

Medlemsstaterna skall se över de ekonomiska incitamenten i avsikt att göra arbete till ett attraktivt alternativ och att uppmuntra män och kvinnor att söka arbete, börja arbeta och stanna kvar i arbetslivet. Medlemsstaterna bör härvid ta fram adekvat politik för att minska antalet fattiga. De skall se över och, om befogat, reformera skatte- och bidragssystemen och samspelet mellan dessa i syfte att undanröja arbetslöshet, fattigdoms- och arbetslöshetsfällor, uppmuntra förvärvsarbete bland kvinnor, lågkvalificerade arbetstagare, äldre arbetstagare, funktionshindrade personer och dem som har de största svårigheterna att komma ut på arbetsmarknaden.

Medlemsstaterna skall upprätthålla en tillräcklig social trygghet samtidigt som de med hänsyn till förhållandena i varje enskilt fall ser över ersättningsnivåer och förmånstider, ser till att systemet för förvaltning av bidrag fungerar effektivt, särskilt vad gäller sambandet med effektivt arbetssökande, inklusive aktiveringsåtgärder för att stödja anställbarheten, i lämpliga fall överväger förmåner för förvärvsarbetande och arbetar för att avlägsna arbetslöshetsfällor.

Syftet med politiken skall särskilt vara att mot bakgrund av de nationella omständigheterna senast 2010 ha åstadkommit en betydande sänkning av höga effektiva marginalskatter och, när så är befogat, av skattetrycket på lågavlönad arbetskraft.

9. OMOVANDLA ODEKLARERAT ARBETE TILL REGULJÄR SYSSELSÄTTNING

Medlemsstaterna bör utveckla och genomföra mångsidiga åtgärder för att undanröja odeclarerat arbete, bland annat förenkla företagsklimatet, avlägsna avskräckande faktorer och se till att det finns tillräckliga incitament inom skatte- och bidragssystemen, förbättra kontrollen av efterlevnaden av lagstiftningen och påförandet av påföljder. De bör göra de insatser som behövs på nationell nivå och EU-nivå för att mäta problemets omfattning och de framsteg som görs på nationell nivå.

10. TA ITU MED REGIONALA SKILLNADER I SYSSELSÄTTNINGSNIVÅ

Medlemsstaterna bör genomföra en bred strategi för att minska skillnaderna vad gäller sysselsättningsnivå och arbetslöshet mellan olika regioner. Möjligheterna till nya lokala arbetstillfällen, även inom den sociala ekonomin, bör stödjas och partnerskap mellan alla berörda aktörer uppmuntras. Medlemsstaterna skall

- främja gynnsamma förhållanden för verksamheten i den privata sektorn och investeringar i regioner som släpar efter i utvecklingen,
- se till att offentliga stödinsatser i eftersläpande regioner inriktas på investeringar i human- och kunskapskapital och i en adekvat infrastruktur (se även riktlinjerna 18 och 19 i de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken).

De möjligheter som ges genom sammanhållnings- och strukturfonderna och Europeiska investeringsbanken bör utnyttjas fullt ut.

GODA STYRELSEFORMER OCH PARTNERSKAP VID GENOMFÖRANDET AV SYSSELSÄTTNINGSRIKTLINJERNA

Medlemsstaterna skall se till att sysselsättningsriktlinjerna faktiskt genomförs, även på regional och lokal nivå.

Involvering av parlamentsorgan, arbetsmarknadens parter och andra berörda aktörer

Goda styrelseformer och partnerskap är viktigt för genomförandet av den europeiska sysselsättningsstrategin, samtidigt som nationella traditioner och bruk skall respekteras fullt ut. Europaparlamentet skall ha en betydelsefull roll i detta sammanhang. Ansvar för att den europeiska sysselsättningsstrategin genomförs ligger hos medlemsstaterna. Berörda parlamentsorgan och aktörer inom sysselsättningsområdet på nationell, regional och lokal nivå kan i överensstämmelse med nationella traditioner lämna viktiga bidrag.

Arbetsmarknadens parter på nationell nivå bör uppmanas att i överensstämmelse med nationella traditioner och bruk se till att sysselsättningsriktlinjerna verkligen genomförs och att avlägga rapport om sina viktigaste bidrag på alla de områden som ingår i deras befogenheter, särskilt hantering av förändringar och anpassningsförmåga, synergieffekter mellan flexibilitet och trygghet, utveckling av humankapitalet, jämställdhet, åtgärder för att göra det lönsamt att arbeta samt arbetsmiljöfrågor.

De europeiska arbetsmarknadsparterna på branschövergripande nivå och sektorsnivå uppmanas att bidra till genomförandet av sysselsättningsriktlinjerna och att stödja de insatser som görs av de nationella arbetsmarknadsparterna på olika nivåer, till exempel branschövergripande, sektoriell och lokal nivå. De europeiska arbetsmarknadsparterna på branschövergripande nivå meddelade i sitt gemensamma arbetsprogram att de varje år kommer att rapportera om hur de bidragit till att genomföra sysselsättningsriktlinjerna. De europeiska arbetsmarknadsparterna på sektorsnivå uppmanas rapportera om sina respektive åtgärder.

Därutöver bör de operativa organen genomföra sysselsättningsåtgärderna på ett effektivt och verkningsfullt sätt.

Tillräckliga ekonomiska anslag

Medlemsstaterna skall se till att de ekonomiska medlen för genomförandet av sysselsättningsriktlinjerna anslås på ett öppet och kostnadseffektivt sätt, utan att frångå kravet på sunda offentliga finanser enligt de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken.

De skall fullt ut utnyttja det potentiella bidraget från gemenskapens strukturfonder, särskilt Europeiska socialfonden, för att stödja genomförandet av åtgärderna och bygga upp den institutionella kapaciteten på sysselsättningsområdet.
